

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Marianny Reiffovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD., v právnej veci navrhovateľa **P. J.**, bývajúceho v K., zastúpeného JUDr. P. H., advokátom Advokátskej kancelárie v K., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, ul. 29. augusta č. 8, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 6. marca 2007, č.k. 3 Sd/12/2007 – 16, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 6. marca 2007, č.k. 3 Sd/12/2007 - 16 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne z 12. septembra 2006 číslo 860 208 9936 **z r u š u j e** a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Účastníkom náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Prešove rozsudkom zo 6. marca 2007, č.k. 3 Sd/12/2997 – 16, potvrdil rozhodnutie z 12. septembra 2006 číslo X., ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa zo 17. augusta 2006 o invalidný dôchodok podľa § 70 a § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) s odôvodnením, že podľa záverov posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne, pobočky vo Vranove nad Topľou nie je navrhovateľ invalidný, lebo pre

dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav nemá pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je 20 % (kap. XV, odd. F, písm. 1b / prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení).

Krajský súd na základe záverov posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia v Bratislave, so sídlom v Prešove zo 17. januára 2007, určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 40 % (kap. XV, odd. F, pol. 1c / prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení), dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne je zákonné, a preto ho potvrdil.

Navrhovateľ v odvolaní navrhol prvostupňový rozsudok krajského súdu zmeniť a rozhodnutie odporkyne zrušiť a vrátiť jej ho na ďalšie konanie z dôvodu, že bolo vydané po neúplnom a nedostatočne zistenom skutkovom stave veci, lebo posudok z ktorého napadnuté rozhodnutie vychádzalo, je neúplný a nepresvedčivý. Poukázal na možnosť zvýšenia hornej hranice miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 10 % s prihliadnutím na možnosti rekvalifikácie a pod. Uviedol, že je mladý a do 24. októbra 2004, kedy došlo k autohavárii, sa nielen aktívne venoval rôznym druhom športu, ale aj zábave, záľubám. Teraz trpí vážnymi mozgovými a duševnými poruchami, poruchami reči, rovnováhy, zraku, pamäti, sústredenosti, veľkej zábudlivosti, neschopnosti si pamätať úkony, ktoré má vykonať. Uviedol, že si nepamätá veci, ktoré má priniesť, miesto, ako ho nájsť, neustále trpí nevoľnosťou a uvedené ťažkosti sa zhoršujú a spôsobujú mu neschopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, šport, záľuby, a podobne.

Odporkyňa sa na odvolanie navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací /§ 250s ods. 2 OSP/ preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu a konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Podľa § 70 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na invalidný dôchodok, ak sa stal invalidný, získal počet rokov dôchodkového poistenia

uvedený v § 72 a ku dňu vzniku invalidity nedovŕšil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný invalidný dôchodok.

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach sociálneho poistenia v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku, je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska zachovania miery jeho pracovnej spôsobilosti.

Vzhľadom k tomu, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na pracovnú schopnosť občana vyžaduje odborné lekárske znalosti, vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia (§ 153 ods. 5).

Z dávkových spisov vyplýva, že navrhovateľ 17. augusta 2006 požiadal o priznanie invalidného dôchodku s účinnosťou od uvedeného dňa. Jeho zdravotný stav posudzoval posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky vo Vranove nad Topľou v posudku z 23. augusta 2006. Zo záverov tohto posudku vyplýva, že za rozhodujúce zdravotné postihnutie navrhovateľa považoval posudkový lekár stav po kraniocerebrálnom poranení a kontúzii mozgu s postkomočným syndrómom, bez výraznejšej neurologickej symptomatológie, pri ktorom bola stanovená miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 20 % podľa kapitoly XV, oddiel F, pol. 1, písm. b/ Prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Zvýšenie percentuálnej miery za iné zdravotné postihnutie nebolo stanovené. V súdnom konaní preskúmal zdravotný stav navrhovateľa posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – ústredia v Bratislave so sídlom v Prešove a posudkom zo 17. januára 2007 určil mieru poklesu schopnosti zárobkovej schopnosti navrhovateľa na 40 %, pričom za rozhodujúce zdravotné postihnutie považoval stav po kraniocerebrálnom poranení s ľahkou až stredne ťažkou poruchou mozgových funkcií podľa kapitoly XV, odd. F, pol. 1 písm.c/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení. Zvýšenie percentuálnej miery poklesu za iné zdravotné postihnutie nebolo určené.

Na pojednávaní na krajskom súde 6. marca 2007 uviedol právny zástupca navrhovateľa, že navrhovateľ je od septembra 2006 práceneschopný, pričom jeho

zdravotný stav sa značne zhoršil tak, že nevie pomenovať veci, dni, osoby, nemôže sa venovať svojím záľubám, športovej činnosti, ktorým sa venoval pred úrazom hlavy pri autohavárii v októbri 2004. Spomenuté ťažkosti sú uvedené na lístku na č.l. 13 súdneho spisu, z ktorého ich navrhovateľ na súdnom pojednávaní citoval. Súčasne navrhovateľ uviedol, že v nasledujúci deň sa má zúčastniť na novom vyšetrení zdravotného stavu v psychiatra a psychológa.

Krajský súd bez doplnenia dokazovania na vyjadrené a tvrdené okolnosti nedoplnil dokazovanie na zistenie aktuálneho zdravotného stavu navrhovateľa, a na odstránenie rozporov medzi obsahom posudkov ale považoval posudok posudkového lekára Sociálnej poisťovne – pobočky vo Vranove nad Topľou z 23. augusta 2006 a posudok posudkového lekára Sociálnej poisťovne – ústredia v Prešove zo 17. januára 2007 za dostatočne a presvedčivo odôvodňujúce skutočnosť, že navrhovateľ nespĺňa podmienky pre priznanie invalidity. Napriek skutočnosti, že podľa záverov lekárskej správy MUDr. T.S., psychiatricky psychiatrickej ambulancie vo V. zo 7. decembra 2006 trpí navrhovateľ na organickú depresívnu poruchu, v znaleckých posudkoch sa znalci uvedenými zdravotnými ťažkosťami navrhovateľa dostatočne nezaoberali.

Odvolačný súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že rozhodnutie odporkyne v predmetnej veci nie je doložené dostatočným dokazovaním a nebolo vydané na základe riadne zisteného skutočného stavu veci. Samotný stručný odkaz na dikciu zákona a na percentuálne zistený rozsah poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, bez uvedenia skutočností, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie odporkyne, najmä skutočnosť, že v rozhodnutí nie je presne označený ani znalecký posudok, prípadne aspoň podklad o odbornom posúdení zdravotného stavu navrhovateľa, nezodpovedá zákonu. Vzhľadom na tieto nedostatky nemohol ani odvolací súd preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia a zistiť, z akých podkladov odporkyňa pri rozhodovaní vychádzala a akými úvahami sa riadila.

Úlohou prvostupňového súdu a ani úlohou súdu druhého stupňa nie je nahradzovať činnosť odporkyne a v súdnom konaní dopĺňať vecnú, či právnu argumentáciu jej rozhodnutia, preto súd nenariadil vykonanie ďalšieho dokazovania

v súdnom konaní, ale úlohou odporkyne bude ďalšie dokazovanie vykonať vo vlastnej pôsobnosti.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne bolo vydané na základe nedostatočne zisteného skutočného stavu veci. Považoval preto za potrebné zmeniť nepadnutý rozsudok krajského súdu, zrušiť rozhodnutie odporkyne a vec jej vrátiť na ďalšie konanie / § 220 ods. 1 a § 250 ods. 2 OSP s poukazom na § 250l ods. 2 a § 250ja ods. 3 OSP/.

V ďalšom konaní je odporkyňa viazaná právnym názorom odvolacieho súdu /§ 250r OSP/ a jej úlohou bude presne a úplne zistiť skutočný stav veci zadovážením objektívnych podkladov pre rozhodnutie, t.j. po doplnení dokazovania na základe nového posúdenia poklesu schopnosti navrhovateľa, a to aj príp. zadovážením si znaleckého posudku o zdravotnom stave a pracovnej schopnosti navrhovateľa v čase od uplatnenia si nároku a vo veci opätovne rozhodnúť. Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je nevyhnutné vyhodnotiť aj z hľadiska jej možného percentuálneho zvýšenia s prihliadnutím na novšie lekárske nálezy a navrhovateľom namietané okolnosti.

Odvolací súd nepriznal účastníkom náhradu trov konania, lebo odporkyňa v konaní nebola úspešná a navrhovateľ nenavrhol, aby mu náhrada trov konania bola priznaná /§ 151 ods. 1 v spojení s §224 ods. 1 OSP/.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

V Bratislave 29. mája 2008

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová